



Sulev Vikat
Geoplan Eesti OÜ
sulev@geoplan.ee

Teie 13.09.2026

Meie 07.10.2026 nr 13-3/3128-2

Vastuskiri

Lugupeetud Sulev Vikat

Täname Teid küsimuste eest ning aktiivse osalemise eest Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu menetluses.

Vastame Teie 13.09, 16.09 ja 21.09.2026 kirjades esitatud küsimustele järgnevalt.

Riigi eriplaneeringu algatamise alused

Vabariigi Valitsuse 15.02.2024 korralduse nr 39 kohaselt algatati Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneering eesmärgiga kavandada uus 330 kV elektriühendus Paide alajaamast läbi Lihula Saaremaale ning sealt edasi Läti suunas. Riigi eriplaneeringu ülesanne on leida selle ühenduse rajamiseks sobivaim asukoht ning hinnata ja võrrelda planeeringuala piires võimalikke trassialternatiive.

Riigi eriplaneeringu menetlus ei näe ette Eesti mandrilt otse Lätti kulgeva merekaabelühenduse hindamist samaväärse alternatiivina Saaremaad läbivale lahendusele. Sellise lahenduse kaalumise eeldaks teistsugust võrguarenduslahendust ja sellest tulenevalt ka erinevat planeeringu lähteülesannet.

Otsused selle kohta, milliseid võrguarenduslahendusi edasi arendada ja milliste lahenduste ruumiline planeerimine algatada, põhinevad elektrisüsteemi arendamise eest vastutavate osapoolte varasematel süsteemianalüüsidel, arenguplaanidel ja võrguarendusotsustel. Käesoleva riigi eriplaneeringu ülesanne ei olnud võrrelda omavahel erinevaid põhimõttelisi võrguarendusstsenaariume, vaid leida algatamisotsuses määratud ühenduse rajamiseks sobiv asukoht ning hinnata selle elluviimisega kaasnevaid mõjusid.

Samuti selgitati 21.09.2026 Kuressaares toimunud avalikul arutelul, et Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu koostamisel ei lähtunud üksnes ühest dokumendist ega 2021. aasta „Saarte energiapöördumisest“. Planeeringulahendus kujunes mitme sisendi koosmõjul, sealhulgas elektrisüsteemi arendamise vajadustest, tehnilistest analüüsides, võrguarenduslahendustest ning riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus läbi viidud alternatiivide võrdlusest.

"Saarte energiapöördumine" ei olnud planeeringulahenduse valiku alusdokument ega määranud

iseseisvalt elektriühenduse paiknemist. Planeeringulahenduse põhjendused on esitatud riigi eriplaneeringu seletuskirjas ning keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes.

Varasemate võrguarenduse analüüside väljastamine

Teie taotluses viidatud analüüsid ei ole koostatud käesoleva riigi eriplaneeringu raames ega kuulu planeeringu dokumentide hulka.

14.09.2026 kirjas viidatud varasemate võrguarenduse analüüside puhul on tegemist Eleringi elektrisüsteemi pikaajalise arendamisega seotud tehniliste uuringute ja analüüsidega. Nende dokumentide valdajaks ei ole Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Seetõttu ei ole ministeeriumil võimalik neid dokumente väljastada ega anda ammendavat ülevaadet nende koostajate, nimetuste või koostamise aegade kohta.

Kui soovite nimetatud dokumentidega tutvuda, soovitame pöörduda Elering AS-i poole, kellel on võimalik anda täpsemat teavet konkreetsete uuringute ja analüüside ning nende väljastamise võimaluste kohta.

Analüüside seos riigi eriplaneeringu algatamisega

Vabariigi Valitsuse 15.02.2024 korralduse nr 39 ettevalmistamisel võeti arvesse planeeringu algatamise ajaks olemas olnud teavet elektrisüsteemi arendusvajaduste, varustuskindluse eesmärkide ning võrguarenduslahenduste kohta. Riigi eriplaneeringu algatamise otsus kujunes erinevate asjaomaste materjalide, analüüside ja muude sisendite alusel. Nende asjaolude täpsemad tehnilised põhjendused on seotud elektrisüsteemi planeerimise ja võrguarenduse protsessidega, mille eest vastutab süsteemihaldur Elering AS.

Avalik arutelu

21.09.2026 Kuressaares toimunud avalikul arutelul käsitleti Teie tõstatatud küsimusi planeeringulahenduse kujunemise ja alternatiivide valiku kohta. Küsimused ja neile arutelul antud vastused kajastatakse avaliku arutelu protokollis.

Kontrollisime ka Teie kirjas viidatud linki, meile teadaolevalt avaneb „Põhilahenduse Saaremaa joonis“ ning on allalaaditav.

Lisateave, sh korduma kippuvad küsimused, on kättesaadav planeeringu veebilehel: [Eesti-Läti neljas elektriühendus | Riigiplaneering](#).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ivan Sergejev
planeeringute asekancler

Monika Korolkov +372 5884 7055
monika.korolkov@mkm.ee